

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., številka 43.
Četrtnov številka „NAPREJ“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmečko-delavske zveze.

Stane letno 36.— Din, mesečno 3.— Din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 12 Din, za inozemstvo 22 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

FRANJO KOREN:

Mariborska konferenca.

Ne morem si kaj, da ne bi povedal nekaj misli k mariborski konferenci. Najbrž se bodo Mariborčani iz mojih misli skušali samo norčevati, dali pa ne bodo odgovora na to, o čemer bi se bilo treba razgovarjati. Nikakor vam ne morem čestitati k vašemu uspehu, ki naj bi ga vam bila rodila konferenca. Ker ste silno občutljivi in smatrate takoj vsako kritiko za osebnost, se bom imen kolikor mogoče izogibal, s popolnim prepričanjem, da če boste sami prišli na sled, če boste vse to kar ste sklepali, hoteli držati za sveto ter resno in edino pravilno. Dozdeva se mi, da ste mnogo, če že ne skoro vse, z majhnimi spremembami sprejeli v vaš pravilnik, o čemer smo mi zmirom govorili. Ali mislite, da ne bi bilo bolj pošteno, da bi počakali na strankin zbor in z vso nadarjenostjo in prepričevalnostjo vplivali na sodruga delegate, da bi spremenili v pravilniku vse to, kar bi se izkazalo kot nepravilno in slabo? Vprašam vas samo, kaj bi vi sedaj po vaših storitvenih sklepih rekli, če bi sodrugi, ki ste jim naložili nekaj večjo vsoto mesečne prispevka kakor strankin zbor, se začeli skrivati za celjsko organizacijo? In celjska organizacija bi jim dajala potuho, češ, le plačujte pri nas, saj ste bili tudi v celjskem okraju izvoljeni in mi smo s skupno močjo drug za drugega delali in

se trudili, da smo dosegli, da so bili naši kandidati izvoljeni. Vsi tisti, ki se skrivajo danes za vašo organizacijo, bi se odsej naprej skrivali za celjsko. Kaj bi vi rekli takim poštenjakom? Prepričan sem, da se z majhno izjemo sodrugov, ki jih poznam, da imajo resno in trajno voljo in energijo, delati z veliko požrtvovalnostjo in z nesebičnim namenom za proletariat, štuli med vas mnogo ljudi, ki tega namena nimajo. Velik čudež bi se zgodil, če bi se bili spremenili čez noč. Za njimi se spreminjajo kraji vsepovsod se veselijo, da so se jih znebili. Tako so srečno prijadrali v Maribor, in glej, tam so doživeli slavo kot konferenčni predsedniki. Kaj bi vi rekli zaupniku te ali druge krajevske organizacije, če bi slučajno izdali posebno številko sedanje »Enakosti«, ki bi naj imela poseben namen, recimo za žrtve na Zaloški cesti, in dotični zaupnik bi pustil vse skupaj ležati, ali se je celo dotaknil ne bi? Ali pa bi naravnost izzival na dan proslave 1. maja kot glavni zaupnik z rdečim nageljnomo in — narodno kokardo? Ali pa bi prirejal veselice ter namesto obračuna obdržal denar zase? Vidite, sodrugi takšni ljudje se štulijo med vas, ker vidijo v vaši opoziciji zavetišče proti redu in disciplini. Čitali smo v »Enakosti« prokletstvo na sohr. Bernota in celi pokrajinski odbor iz referata sohr. Eržena.

Vi se stavite proti diktaturi (ker smatrate red in disciplino za diktaturo), zaradi tega ker ne marate biti opozorjeni na nedostatke od strani pokrajinskega tajništva. Vi obsojate ravno tako pokrajinski odbor, ne da bi mu dali priložnost, zagovarjati se, kakor trdite vi, da vam nismo dali priložnosti, da bi se zagovarjali. Sodrugi, prepričan sem, da ste delali na to že ves čas namenoma, samo iskali ste prave priložnosti in ste izzivali. Grd je bil ta vaš namen, ker ste se dobro zavedali, da bo strankin zbor po pretresu cele zadeve drugače sodil, ne tako, kakor bi radi videli nekateri neredneži in razdiralci proletarskega pokreta. Zakaj se je zatekel Golouh v naše severne kraje? Zaradi tega, ker je zgubil ves kredit v Celju, Trbovljah, Ljubljani na Jesenicah in vsepovsod tam, kjer je nastopal v kritičnem času razkola. Ko je zvohal, da s komunizmom ne gre, je pritekel s frazo centrunaštva spet nazaj, potem ko je svoj razdiralni posel že opravil. Danes pa psuje iz Maribora, češ, na Kranjskem ni socialistov, ter se bije po prsih kot nekak Mariborčan in ustvarja štajerski lokalni patriotizem.

Sodrugi v Mariboru zagovarjajo poslance češ, da pokrajinski odbor nima nikake pravice, soditi jih. Delavstvo misli drugače. Izvrševati vse dolžnosti po pravilniku ni nič težkega, tudi si niso ti poslanci nikdar upali nastopiti proti pravilniku, še manj pa proti svojim obljubam

JANKO TELBAN:

Videl sem jo ...

Iz gozdov je priplavala, iz skalnih nebotičnih planin na lahnih krilih ...

Razpuščen lasje so ji vihrali okoli ramen, čez obraz ji je bil razlit smehljaj, dolni milobe in oči so gledale božajoče, a vendar odločno, na čelu ni imela nobene gube. Kjer se je dotaknila tal, so zrastle cvetke in iz temne noči je vzklilo majsko jutro, ko se je iz daljave oglašil njen srebrnočisti smeh. Trda srca so se omeščala in iz stritih duš je priplulo novo upanje na lepše dni ...

Sovraštvo je izginilo, kakor skopni sneg spomladi. Ponižani in razžaljeni so se je veselili, rabli so si z rdečim plaščem zakrivali oči.

Hosana! Mir vam bodi, je donelo, kamor je prišla in solze matere so se posušile, ko je devala dojenčka v zibelko, saj je iz daljave čutila njeno bližino ...

I.

Tam daleč proti jugovzhodu, solnce dvakrat zaide. V skoraj neprodirnih rumunskih gozdovih rastejo košate bukve, smolnate smreke, da jim komaj vidiš do

vrha. Debeli hrasti, da jih štirje moške ne objamejo, delaio s svojimi košatimi vejami naravno streho, da solnce ne prisije do matere zemlje. Drevesa rastejo, dorastejo in strohniijo. Po segnitih debelih je nebroj različnih gliv in vsakovrstne žuželke laziijo pod na debelo nastlanim listjem. Človek nikdar ne zaide v te pragozde, straši ga na večer tuljenje volkov, med katero se meša godrnjajoče bas medveda. Po tleh orje divji mrjasec s svojim rilcem in išče bukova semena, od časa do časa pogleda izza debela glava plahe srne ali rogatega jelena. Sredi med tem naravnim bogastvom pa kraljuje visoki Mt. Casinolni. Na vrhu tega je tekla bojna črta, iz katere se je videlo tja daleč v sovražnikovo deželo čez brda in holmce v nepregledno rumunsko ravnino.

V okopu sta stala France in Tomaž. Pušila sta cigarete ter gledala na daljno žitno polje, vinske griče, misli pa so jima bile tam daleč v domovini, katero sta tako ljubila pri ženi in deci.

»Vidiš ga, tam-le že zopet ruje,« je dejal Tomaž in pokazal na Rumuna, ki je popravljal nekaj na žični ograji. France je priel za puško natančno je nameril v

glavo, toda neprijatelj je zagledal cev, bliskoma iztrgal izza pasu ročno granato, roka mu je prožila vrvico in ... iz gozda je priplavala na lahnih krilih, iz skalnih svobodnih planin ... Puška se je razbila na skali, ročna granata je zdrknila na tla in sredi pragozda sta se objela neprijatelja ... ne sama, sto jih je bilo in ti-soče je metal gozd iz sebe. Sovraštvo je izginilo iz src pri pogledu na njo in roke so se sklenile v objem. Iz topov so vili stroje, iz debel in skal so zgradili tovarne in s smehom na licu so korakali ž njo nasproti boljši bodočnosti, novemu življenju.

Pragozdi so jim šumeli ... Vstanite bratje ...

II.

V siromašni podstrešni luknji je sedela na napol polomljenem stolu. Na usahljlih prsih je imela dete. Skozi slabo zaprto okno je pihal mraz in njeno telo ni moglo dati gorkote otroku, niti ni imela tople odeje, da bi ga vanjo zavila. Slabo brleča luč je razsvetljevala ubožstvo in metala, temne sence na njen od gladu posušeni obraz.

»Kje neki toliko časa hodi? Gotovo sedi že zopet v zaduhli beznici, kjer je

pri volitvah. Trboveljski kongres jim je jasno povedal, da morajo izvršiti dolžnost in naročil pokrajinskemu odboru jih izključiti — če nočejo. Sicer pa tudi če zbor ne bi bil govoril, čemu bi se obračal na višji odbor takrat, ko je razsodba že v pravilniku?

»Volksstimme« vprašuje zakaj še nisem demisioniral. Sodrugi, kar se mene tiče, bom čakal do strankinega zbora. Na strankinem zboru v Celju 6. in 7. januarja bodo sodili delegati ki jih bodo poslale organizacije na strankin zbor, ali je dosedanji odbor bil na mestu ali ne. Bil sem izvoljen na strankinem zboru in strankinemu zboru hočem vrniti zopet svoj mandat. To povdarjam, ker ste me ravno vi prepričali, da smo na pravi poti. Z velikimi žrtvami in z veliko požrtvovalnostjo, ampak tem boli sigurno je zmaga resnica, laž pa še nikoli. Če mi pa dokažete kaj nepoštenega ali kakšno sebično delovanje, pa sem že jutri pripravljen odložiti vse svoje funkcije.

KORUPCIJA?

Hrvatski blok z Radićem na čelu še ni prestopil praga skupščine. Njegovi člani še niso položili prisege, ne sodelujejo pri parlamentarnem delu ter zato seveda tudi ne prejemaajo lepih poslanskih dijet.

Nočemo danes kritizirati ravnanja hrvatskega bloka, ki ne vrši dela, za katero je bil izvoljen, to spada v drugo poglavje in bodočnost bo pokazala, če in kako se bo to izjemno ravnanje narodnih poslancev maščevalo nad narodom samim. Danes pribijemo samo dejstvo, ki je v današnjih umazano koristolovskih časih pač nekaj izrednega; v celem Hrvatskem bloku ni bilo poslanca, ki bi se polakomnil lepih poslanskih dijet; saj bi mu bilo treba samo enkrat peljati se v Beograd in položiti prisego. Čeprav se borijo za cilje, ki nam niso simpatični, čeprav gredo po poti, ki jo obsojamo, vendar nam vzbujajo ti možje občutke spoštovanja, borijo se, čeprav v zmoti vendar dosledno in zlasti mamon jih ne premoči. Želimo narodu, da bi imel dosti takih mož, ki bi se borili za njegov dobrobit, a po srečnejši poti in z jasnejšimi cilji.

Zgodilo pa se je nekaj posebnega. Član Hrvatskega bloka dr. Häusler je — uskočil. Zapustil je Radića, z velikim pompom je prišel v skupščino, kjer je slovesno priznal in preklel svoje »zmote«, skratka iz Savla je postal Pavel. Glasoval je tudi za dr. Lukinčiča znanega mađžarona, in s tem najlepše pokazal kako temeljito je prelomil s preteklostjo.

Plačilo ni izostalo. In v »Jutru« od 21. septembra t. l. čitamo na drugi strani v četrti koloni stavek, zaradi katerega smo napisali te vrste, stavek, ki kaže vso nagoto sistema, ki je danes na vladi, ki kaže v bengalični luči korupcijo brez primere, ki je napisan tako nedolžno, brez sramu ki pa mora mislečega poštenjaka navdati z grozo za našo bodočnost.

Stavek se glasi: »Razcepanje Hrvatskega bloka je v klasju in pri tem morda ni podcenjevati mamljivega dejstva, da so bile gosp. Häuslerju izplačane — vse zaostale dnevnice...«

Napisal je to vladni list, torej bo že vedel, če so bile res izplačane vse zaostale dnevnice. Dobro se tudi zaveda, zakaj so bile izplačane... in to kar brez sramu zapiše, da čitajo še drugi... mamljivi stotisočaki...

Hej, vi trmoglavci Radićevci, ali veste, kaj vas čaka v Beogradu, če obrnete Radiću hrbet? Tako zveni pesem o zlatu v vladnih listih. Na ta način hočejo ubiti opozicijo, na ta način hočejo — graditi državo. Ne zavedajo se, da gniloba more dati le samo novo gnilobo, še večjo, še gršo... pogin.

Vi davkoplačevalci pa se izprašujete, zakaj ni nobenega uspeha v državnem gospodarstvu vključ tako neznosnim davkom? (Ali ga res ni? Kaj pa valuta? Padec draginje? Le počakajte tudi to bo dalo še eno poglavje o korupciji!) Vam navadnim državljanom gotovo ne gre v glavo, kako more prejeti poslanec vse dijet tudi za tisto dobo, ko je še protestiral proti vsemu. Vladnim možem gre to v glavo in dr. Häuslerju tudi. Ne čudite se jim preveč. Ljudje, ki so odrekli n. pr. Ljubljani vso vladno oporo, dokler ne bo župan od vladne stranke, morajo če so dosledni, navsezadnje tako ravnati. Pričakujemo zato, da bodo Ljubljanci pri prihodnjih volitvah že tako volili, da bo

župan od vladne stranke. kajti potem bode mesto dobilo vse za... nazaj. Seveda moremo to pričakovati od Ljubljancov le v tem slučaju, če je med njimi dosti Häuslerjev.

Ko so stari Grki drveli že v svoj državni pogin je izrekel kralj Filip Macedonski o njih krilate besede: »Ni tako velikega zidu na grškem, da ga ne bi prelezel z zlatom otovorjeni osel.«

V najbližji bodočnosti bomo lahko videli, če smo mi tudi že blizu pogina ali ne... Kaj bodo storili člani Hrvatskega bloka? Kako bodo volili ljubljanski volilci?

Zunanja politika.

(Govor posl. sođr. Etbina Kristana v proračunski debati v ministrstvu za zunanje zadeve v Narodni skupščini.)

(Dalje.)

Naše razmerje do Rusije.

Odtod do ruskega problema, gospodje, je korak, kakor vzamete, prav velik, lahko pa tudi čisto kratek. Ruski problem gospodje, je svoje lice zelo izpremenil, odkar se je tam boljševisem pojavil v svoji prvotni podobi. Danes vidimo, da izpreminjajo povsem kapitalistične države svojo nekdanjo taktiko in poskušajo prilagoditi svojo politiko novim razmeram. V Evropi, gospodje, je že nekoliko držav ki vstopajo v vse tesnejše gospodarske odnose z Rusijo, a tem gospodarskim slede ponekod tudi tesnejši politični odnosi.

Kaj pa delamo mi? po čem je orientirana naša politika z ozirom na Rusijo? Kako pripravlja ona bodočnost?

Po tem, kar vidimo v praksi, in po nekaterih besedah gospoda ministra izgleda kakor da v tej stvari ne bi smeli imeti svojega mišljenja in svoje volje. To da, gospodje, če je politika pasivnega pričakovanja v nekaterih situacijah dobra, ni dobra v vsaki situaciji, in nikakor ni dobra v naši.

Jaz, gospodje, nimam niti najmanjšega razloga, da bi se navduševal za boljševiški režim. Naši sodrugi nimajo nikršnih razlogov za to. Zakaj tisti, ki trpe v Rusiji menda največ od tega režima,

komur ob zibeli
ni stala zvezda sreče
nikdar ne zasije
mu pomladni dan...

Zagledala se je v daljavo od sten je odmeval jek: »pomladni dan...« Po beli cesti je prikorakal njen izvoljenec, na prsih mu je rdel nagelj, ob njegovih strani pa je stopala druga... Zakrila si je obraz z rokami, zaplakala, prevarjena — saj to ni mogoče, on ki jo je tako ljubil...

Pa to je vendar ona, pozdravljena, mati vseh zapuščenih, pozdravljena tisočkrat na lahnih krilih...

Iz src je vzklikla ljubezen kamor je prišla in roke so se spajale v objem... vse jim je dala, pa je niso znali ceniti. Ljubosumni so bili nanjo in začeli so se prepirati.

Brat je davil brata, tovariš ni zapunal tovaršu in sredi kaosa je odšla na lahnih krilih v temne gozdove med skalne čeri.

Bila je »Svoboda« videl sem jo. In ker sem je hotel pokazati vsem zatiranim — mi je delal prijatelj sodrug N., da sem postal popolnoma neumen...

pozabil na družino, name in gladnega črvička.

Pred dvema leti sta se vzela. V tovarni je spoznala Karla, bil je pometen mladenič, sirota, kakor ona. Sklenila sta korakati ramo ob ramo skozi življenje. Oba sta bila mlada in zdrava. Kljubovala sta viharijem, dokler se ni rodilo dete in je morala ona ostati doma. Njen zaslužek je odpadel, v družino pa je prišel nov ud, ki je zahteval tudi svoj del.

Možev zaslužek ni zadostoval za obstanek, revščina in glad sta se naselila v revno izbo. Kar na je bilo še najhujše: Karol je začel piti, ona pa je hirala od dneva do dneva, držala jo je po konci samo še ljubezen do otroka.

V tožne misli zatopljena je sedela in solze so ji kapale na lice onega ki ga je držala na prsih. Z ropotom so se odprla vrata in njen mož je prišel pijan domov.

»Žena, večerjo!«

Kakor bi ji porinil nož v srce, se je zdrznila vendar je z mehkim glasom odvrnila:

»Ljubi Karol, ne morem ti je dati, ker je nimam, tudi midva nisva še ničesar jedla.«

»Kaj, tako gospodinjš?« je zarjul in vzdignil roko nad njeno glavo, ki je jo sklonila udano. Saj je bila že navajena in... Skozi okno se je zasvetilo in na lahnih krilih je priplavala ona... Roka je omahnila na vrat in obšla dvojice bitij nežno, kakor na dan poroke iz prsi se je zvil klic »odpusti!«. Iz temne noči je vzrastlo majsko jutro novega življenja...

III.

Pri oknu je sedela in svojega ljubega čakala. Rudar je bil, Globoko pod zemljo je delal in obljubil ji je, da jo poroči. Pa kaj, ko nista imela ničesar, ne ona ne on. S podvojeno močjo sta delala, a čas združitve je bil še daleč.

Njega je čakala in tožne misli so pregnale smehljai iz njenega obraza. Da se razvedri je melanholično segla po kitari, prsti so se doteknili strun in iz grla se ji je izvila pesem polna tuge:

Toda, kaj mi tožba iadna,
kar doseči mogoče ni.
V valih teh življenja
ob skalo
se up zdrobi...
Strta srca veter meče
čez valove v grob teman,

so baš naši ljudje: Menjševiki in socialni revolucionarji. Toda, gospodje, simpatizirali nismo s carskim režimom, oboževali nismo carskih vešal, pa smo vendar vzdrževali normalne odnose z Rusijo, kakršna je bila, kljub režimu, ki ga nismo odobraval in ki je bil velikemu delu našega naroda naravnost zoperen. Zdi se mi, da je zelo zgrešena politika, čakati na vzpostavljane odnosov dotlej, dokler ne pade gotov režim. Gospodje, kje je garancija, da ta režim sploh pade? (Dr. Ivanič: Kje pa je garancija, da ne pade?) To ni nikakršna logika, gospod Ivanič. (Dr. Ivanič dela medklice.) Jaz imam pravico govoriti tudi, kar smatrate vi za neumnost. Navsezadnje ni sama salomonška modrost niti to kar Vi včasih prodajate. (Veselost in ploskanje.) Pravi se tukaj, da je treba počakati na padec tega režima. Na to vprašujem, kje so garancije, da pade ta režim sploh? Gospodje, bilo je že dovolj možnih poizkusov, da bi se bil ta režim od zunaj porušil, pa vidite, da niso vsi eksperimenti v tej smeri nič zalegli in da se je ta režim vzdržal vse do danes. Gospodje, prav zdi se mi, da je danes še manj upanja za porušenje tega režima, nego ga je bilo pred par leti, in sicer zato, ker se ta režim polagoma, ali dosledno izpreminja sam v sebi in se prilaguje realnim razmeram. Gospodje, morda se je moglo računati, da pade ta režim, dokler je bil v največjem nasprotju z dejanskimi razmerami: ko se je začel akomodirati razmeram in ko nadaljuje s tem postaja nada, da ga strmoglavite, da pade, vse manjša.

Seveda, gospodje, je ta režim danes nekaj drugega, nego je bil nekda. Ali zato ker se je metamorfoziral, ne moremo govoriti o padcu in nimate razloga čakati na padec tega režima.

Gospodje, Vi nimate razloga na ta padec, sicer pa je v tem tudi nekaj nevarnega. Res je sicer, da nismo industrijalna dežela, ki bi mogla izvažati mnogo fabrikatov v Rusijo. To, kar večinoma imamo, ima v normalnih razmerah Rusija sama. Ali mi živimo v času, ko se gospodarske razmere izpreminjajo, in včasih se izpremembe vrše zelo hitro. Prav pri nas bi bilo kaj takega mogoče, seveda če bo tudi naša domača, zlasti gospodarska politika primerna. V nobenem slučaju pa

ni dobro prepuščati vse stike vse zveze drugim in čakati na uro, ko bi utegnili postati že prepozno za ustvarjanje zvez in za ureditev odnosov. Čisto brez obzira na to, kako se politično presoja boljševizem, brez obzira na to, koliko je simpatij za ta režim, nas navaajajo naši lastni interesi na to, da navežemo stike povsod, kjer je to mogoče, zlasti pa da obnovimo odnose, ki so že obstajali: a nikakršnega dvoma ne more biti, da smo z Rusijo imeli dobre odnose. (Dalje prih.)

Tedenski pregled.

Nedelja, 15. okt.: V Zagrebu protestni shod železničarskih in javnih uslužbencev, ki so izjavili, da preidejo po tem shodu k dejanjem, če ne bo uspeha. — Mednarodni pekovski kongres v Kölnu, ki je izdal manifest proti ponočnemu delu. — Kongres francoske komunistične stranke.

Ponedeljek, 16. okt.: Vojno ministrstvo je soudeleženo pri novimilijonski aferi ki jo razkrinkuje dnevno časopisje. — Jugoslovanski fašisti mobilizirajo proti italijanskim. Oblasti molče. — Ministrski svet odklonil več prošni za zidanje tovarnen v notranjosti Belgrada. Gospodje se boje nakopičenja delavskega sloja v tem mestu. — Grške čete se umikajo iz Tracije. Pri tem požigajo.

Torek, 17. okt.: Sodr. Etbin Kristan sporoča, da je končnoveljavno odložil mandat. Na njegovo mesto pride sodrug Krušič. — Prva seja narodne skupščine. — D'Annunzio preklical mobilizacijo fašistov. — V Berlinu težki komunistični izgredi. Mrtvi. Ranjeni. — Francoska vlada laže, da je pripravljena razorožiti svoje pomorske sile na polovico angleških, a postavlja pogoje, ki jih kapitalistični militarizem ne bo sprejel. — Francoska bo dala naši vladi za 200 milijonov frankov vojnega materiala. — Avstrijska socialistična stranka se na svojem kongresu izrekla za boj proti podjarmljenju republike tujemu denarnemu imperijalizmu, kakor ga nalagajo dobljeni krediti.

Sreda, 18. okt.: Ljubljanski orjunci izdali proglas za mobilizacijo proti fašistom. — Vlada izjavlja, da ne odstopi samo zavoljo tega, ker še ni rešena zadeva princa Jurija. — Amerika hoče po-

vleči svoje čete iz Porenja. Angleška se dogovarja s Francijo in je voljna prepuščati ji to ozemlje, če ji pomore v orientnem vprašanju. — V Perziji nacionalistične demonstracije proti Angležem. — Slika iz sedanjih časov: Neki zagrebški trgovec z bivšim carinskim upravnikom kaznovan na 27,409.500 Din globe in ječo zaradi tihotapstva.

Četrtek, 19. okt.: »Jutrovci« objavili svojo kandidatno listo za ljubljanske občinske volitve. Zaradi lepšega so na konec postavili dva, tri nezavedne proletarce. »Jutrovci« si predstavljajo politični boj kakor igro na šahovski deski, zato so postavili kot nositelja liste šahovskega mojstra dr. Vidmarja, znanega delavskega »prijatelja«. — »Jutrovci« kandidirajo Praprotnika, ravnatelja njihove Slovenske banke kot glavnega direktorja bolniških blagajen. Dobra špekulacija: V blagajni je letno namreč za kakih 450 milijonov kron denarja, ki ga je treba po štatu naložiti v banko. — V Belgradu so si demokrati med seboj in z radikali v laših zaradi predsedniškega mesta v skupščini. — Nemška socialistična stranka predlaga sedanega državnega predsednika sodr. Eberta za definitivnega predsednika do leta 1924. Monarhisti predlagajo Hindenburga. — Francoska zbornica izrekla z veliko večino glasov zaupnico noremu šovinistu Poincaréju. — Kongres francoske komunistične stranke je končal z novim razdorom. Že pred njim je bilo od vseh 250.000 prvotnih članov samo še 60.000! — Vlada Lloyd Georgea je odstopila. — Laški fašisti zahtevajo vlado pod Giolittijem.

Petek, 20. okt.: V skupščini je bil namesto Pribičevca dr. Ribarja izvoljen dr. Lukinič. Še celo Pucljevi samostojneži so se izrekli proti mladoliberalnemu kandidatu. — V Osijeku so obsodili župnika Lesnija, skrunilca mladoletnih deklic, na 2 leti težke ječe. — Rumunci izgnali iz države 4000 Čehov. — Češkoslovaški rudarji so se sporazumeli s podjetniki zaradi znižanja plač pod pogojem, da bodo cene življenjskim potrebščinam še bolj padle. Pripravljajo se podobno znižanje za druge industrijske stroke. — V češkoslovaškem premogokopnem revirju Hanclova zastavljalo 2000 rudarjev, ker hočejo podjetniki kršiti pogodbo, sprejeto v Moravski Ostravi. — Atentat na nemškega kanclerja Wirtha. Atentatorji deloma aretirani. Wirthu se ni nič zgodilo. — Bonar Law prevzel sestavo nove angleške vlade. — Ameriški strokovnjaki za zgradbo naših železnic prispeli v Belgrad. — Wilson smrtno bolan.

Sobota, 21. okt.: Ljubljanski stari demokrati objavili skupno listo za občinske volitve z narodnimi socialisti (!). — Korupcijska afera tudi pri sodiščih: Proti predsedniku kasacijskega sodišča v Novem Sadu Magaraševiću in radi raznih zlorab uvedena preiskava. — Pododbor zakonodajnega odbora končal svoje delo z uradniško pragmatiko. — Belgrajsko invalidsko združenje sklenilo, da se ne udeleži kumanovske proslave z dobro utemeljitvijo: Vlada izdaja milijone (če ne milijarde!) za proslavo mrtvih herojev, žive pa pusti umirati z družinami vred. — V nemških Kruppovih tovarnah je zastavljalo 10.000 ljudi, ker je bilo odpuščenih par sto delavcev. Stavka je trajala en dan in zmagovito končala. — Pri Lwowu so ukrajinski nacionalisti izvršili atentat na Poljaka prijaznega Ukrajince prof. Tyrdohliba. — Vseruski izvrševalni odbor izdal odlok, da smejo policisti brez sodniškega postopanja ustreliti zasačene ro-

JOB:

„To me nič ne briga.“

Ko je bilo ustanovljeno v večjem mestu Zedinjenih držav društvo za propagando abstinence, se je obrnil predsednik tega društva tudi na bogatega posestnika v bližini mesta in ga prosil za njegovo podporo. Dobil pa je kratek odgovor: »To me nič ne briga.«

Ko so mu hoteli po tem odgovoriti, kake važnosti je omejevanje pijančevanja, je jezno odslovil nadlegovalca: »To me nič ne briga!«

Ne dolgo potem se je zadovoljno pomikal z elegantno kočijo proti kolodvoru, da sprejme svojo soprogo in obe svoji hčerki ki sta se imeli vrniti s potovanja domov. Iskra konja sta hitro vozila: njegova nova kočija je bila razkošno opremljena. Gospod je bil v najboljšem razpoloženju in je zadovoljno mislil na svoje veliko podjetje ki bo morda v kratkem času njegovo premoženje še podvojilo. Ko se je pa v tem razmišljanju kočija ustavila pred kolodvorom, je gospod opazil, da so ljudje na kolodvoru močno vznemirjeni in slišal je besede: »Železniška nesreča!« in slične vsiklike.

Hitro je stopil k postajenačelniku, ko ga je opazil. Nesreča se je zgodila na Mississippi-železnici, nekaj milj od mesta.

»Petstotisoč dolarjev za eno samo lokomotivo ki me popelje na mesto nesreče,« je vpil prestrašeni podjetnik.

Pomirjevalno je vplival postajenačelnik: »Potrpite!«

»Petstotisoč dolarjev« je ponavljal gospod.

»Vi se ne morete odpeljati niti za milijonček. Nimamo proste niti ene lokomotive! Zdravniki in bolniške sestre so se že odpeljale. Vsaka pomoč, ki je mogoča, je zagotovljena.«

Prestrašen in bled je hodil gospod po peronu sem in tja. Pol ure čakanja se mu je zdelo kakor večnost. Končno je prispel rešilni vlak. Še voz za prtljago je bil napolnjen z razmesarjenimi telesi. In tu sta ležali njegova žena in njegova starejša hčerka — mrtvi. V naslednjem vozu je našel svojo mlajšo hčer, težko poškodovano.

To ga je gotovo brigalo!

In kaj je bil vzrok nesreče?

Premikač je izpil nekaj kozarcev žganja!

parje. — Angleški premogari so sklenili zastavkati. — Nova angleška vlada sestavljena. Seveda je meščanska kakor prejšnja. — Za glavnega ravnatelja bolniških blagajen je bil v Zagrebu izvoljen sodrug Bukšeg.

Nedelja, 22. okt.: Pričetek kumanovske vojaške parade. — Velik del francoskih komunističnih županov izstopil iz stranke.

Politične vesti.

+ V Kumanovem se vršijo te dni slavnosti povodom obletnice zmage nad Turki. Tei zmagi pripisujejo večji pomen kot pa razsulu bivše avstro-ogrške monarhijske oziroma našemu osvobođenju izpod avstro-ogrške jarma 29. t. m.! V Kumanovo se je pripeljala vlada v luksuričnih vagonih, za poslance pa so bili pripravljeni navadni vagoni. Gospodje vladni poslanci so bili zaradi tega tako užaljeni, da se je udeležilo vojaške parade, ki se je vršila istočasno z drugimi slavnostmi — ki bodo stale milijone in milijone dolarjev, samo 40 poslancev.

+ Invalidi so končno sklenili poslati v Kumanovo tri delegate, ki bi položili na grob padlih borcev venec. Njihova delegacija je hotela ob tej priliki govoriti v pohvalno padlim. Toda vlada se je zbal njihovega govora, pa ga je prepovedala. Spomnila se je namreč, da so pisali invalidi v svojem listu, da ima vlada dovolj denarja za mrtve, za žive pa ne! Invalidi so nato sklenili, da ne pošljejo delegate v Kumanovo, pač pa da dajo 2000 dinarjev, ki so jih imeli na razpolago za venec, vojnim sirotam v Čučku.

+ Albanska vlada je odredila mobilizacijo 18—20letnih rekrutov, ki pa morajo prinesiti s seboj obleko, živež in denar za tri mesece. Albanska vlada je namreč brez vseh sredstev. Na vsak način je zelo ljubeznjiva, ker kliče rekrute v najhujši zimji v službovanje.

+ Angorska vlada je objavila program za orientsko konferenco v Laussani, ki vsebuje 14 točk. Za Jugoslavijo je najbolj zanimiva 8. točka, v kateri zahteva Kemal paša avtonomijo Makedonije s svobodnim pristaniščem za Jugoslavijo.

+ V Atenah so poskusili vstati pod poveljstvom majorja Kirija odstaviti kralja Jurija ter postaviti na prestol bivšega kralja Konstantina. Ta načrt pa ni uspel. Zarotnike so aretirali »višje« pa so izgnali iz države. Med izgnanimi je tudi princ Andrej, brat odstavljenega kralja Konstantina. Žalostno je, da grško ljudstvo še vedno ni spregledalo ter se iznebilo tudi kralja Jurija.

+ Na Madžarskem sta na odprti progi trčila skupaj dva mešana vlaka. Več oseb je bilo mrtvih in težko ranjenih. Nesreča se je dogodila pri Keszthelyju ob Blatnem jezeru. Službujoči uradnik, ki je zakrivil nesrečo, se je ustrelil.

+ V Pulju so napadli fašisti udeležence občnega zbora »Posojilnice v Pulju« ter jih neusmiljeno pretepli. Več oseb je bilo težko in lahko ranjenih. Fašistovski teror je neponosen.

+ V Neapolju se je vršil 24. t. m. kongres fašistovske stranke pod vodstvom Benita Mussolinija. Kongresu je prisostovalo nad 40.000 fašistov. Vlada je odredila formalne vojaške protidredbe za slučaj nemirov s strani fašistov. Do teh pa ni prišlo. Fašisti so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo zase pet portfeljev, in sicer zunanji, pomorski, vojni, za javne gradbe in javna dela. Na ta način bi imeli vsa ministristva v svojih rokah.

+ Nemški državni zbor je s 314 proti 76 glasovom sklenil, da obdrži dosedanj državni predsednik vse svoje funkcije do leta 1925. Tega leta bodo šele volili novega predsednika.

+ V Berlinu se bo vršila v najkrajšem času konferenca strokovnjakov iz inozemstva, ki se bodo posvetovali o ukrepih, ki naj bi sledili, da se marka ustali. Dosedaj je namreč rapidno padala.

+ Farmarska in delavska enotna fronta, iz ameriškega socialističnega tiska posnemamo, da se vrše med delavci in kmeti, ki jih tam imenujejo farmarje, posvetovanja, ki naj bi jih združila v enotno fronto proti kapitalistom. (Pri nas sta delavec in kmet že dolgo časa združena v skupni borbi proti obstoječemu sistemu. — Opomba ured.). Takole pišejo socialistični listi v Ameriki: Da se uresniči in udeležvi socializem mora biti politična fronta delavcev in farmarjev enotna. — Med delavci samimi pa najdemo kritike, ki pravijo, da je to nemogoče, ker farmarji najemajo delavce, kot jih najemajo tovarnarji. Njih želja je, da poljski delavci dela za nizko ceno, poljski delavci pa zahtevajo tako visoko mezd, kot jo morejo dobiti. In ti kritiki trdijo tudi, da se to nasprotstvo ne da premestiti. — Res postoji to kar navajajo kritiki. Ali v boju za uresničenje socializma ne gre za uravnanje mezde v današnjem gospodarskem redu. Mezdni sistem na farmah je del sedanjega gospodarskega sistema in cilj socialistov ni, da se sedanjí gospodarski sistem reformira ampak da se odpravi in nadomesti s socialističnim gospodarskim redom. — V boju za uresničenje socialističnih idej je pa potrebna obramba vseh ljudi, proti njih izkoriščevalcem, ki si z delom služijo svoj vsakdanji kruh. Pravi izkoriščevalci, to so tisti, ki imajo vse niti sedanjega gospodarstva v rokah, so ustvarili mašino, da potlačujejo one, ki delajo. Oni tlačijo ravno tako farmarje kot industrijskega delavca in zaradi tega sta farmar in industrijski delavec naravna zaveznika. Izkoriščevalci imajo dobro politično mašino, ki jim omogočuje, da so izvoljeni tisti, ki jim slepo služijo. Delavci in farmarji morajo proti tej mašini postaviti svojo politično organizacijo, popolnoma samostojno in ločeno od starih političnih strank, ki niso drugega kot golo orodje izkoriščevalcev delavnega ljudstva. — Farmarji se morajo ravno tako bojevati proti tej kugi kot delavci. Da je ta skupen boj mogoč, se morajo združiti. — Seveda bodo vedno distance med farmarji in delavci, dokler postoji sedanjí gospodarski rence še povečati v svojo korist. Uprav zadnje čase smo lahko opazili kako so nekateri listi, ki zastopajo interese izkoriščevalcev delavnega ljudstva, ščuvali farmarje proti stavkajočim rudarjem in železničarjem. Te male difference, ki postoje med farmarji in delavci, lahko farmarji in delavci pravično izravnajo na skupnih konferencah v zadovoljstvo prizadetih strank. Delavec, ki pazno opazuje vse dogodke, se lahko uprav sedaj prepriča kako so finančni magnati v skrbeh, ako pride do sporazuma med delavci in farmarji ki so spoznali to resnico do skupne in enotne fronte. Kadar se bi ta fronta upostavila, tedaj bo prišel zanesljivo poraz za tiste, ki izkoriščajo delavce in farmarje.

Dnevne vesti.

Vsem naročnikom in članom SSJ in KDZ. Še vedno se včasih kdo pritožuje, da ne dobiva »Napreja« ali »Ljudskega

glasu« redno, ne pove pa, katere številke ni prejel. Ta pritožba ne pomaga veliko. Sproti moramo vedeti, kdo ni dobil lista, drugače ne moremo najti, kje je napaka.

Morebiti je naslov pomanjkljiv, morebiti je bil napačno prepisan, morebiti se je listek izgubil po nerednosti tistega, ki jih je razvrščal po poštah, ali tistega, ki jih je lepil; morebiti se je časopis izgubil po nerednosti tistega, ki je nesel vse skupaj na pošto, ali tistega, ki jih je raznašal. Vsak zatrjuje, da je delal vestno — ti pa le ne dobiš, kar si plačal. Pritoži se takoj, reklamiraj!

Reklamacija ne velja nič, samo kos papirja in dve minuti pisanja. Znamke ni nič treba. Uprava bo takoj zvedela, da nisi dobil, bo takoj poiskala tistega neredneža in ga poučila, kaj je zakrivil. Če pa samo kričimo »Pazite!«, ostane vse lepo pri starem, ti ne dobiš lista, o nas pa misliš, da imamo nered. — Upravništvo.

Upokojenci pozor! Konzorcij upokojencev v Ljubljani je sklenil na svojem sestanku 17. t. m. soglasno, da bodo upokojenci solidarno volili pri predstojeh ljubljanskih občinskih volitvah s tisto stranko oziroma kandidatno listo, katera jim bo zajamčila sodelovanje v občinskem svetu v korist upokojencev neupoštevajo politično mišljenje. V svrhu, da si cenjeni volilci sami določijo kandidatno listo in kandidate, sklicujemo volilni shod upokojencev v četrtek 26. t. m. ob pol 8. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Tovariši, ne zamudite vaše redke prilike! Ne zavrzite svoje državljanske pravice in moči! Samo Vaš solidarni nastop Vam more izboljšati Vaše bedno stanje. Zdaj Vam je dana prilika, da iztrgate iz kapitalističnih krempljev nesrečni bič, kateri Vas neusmiljeno tepel! Edino Vaš energični solidarni nastop more izboljšati Vaše žalostne razmere in vas rešiti pogina strašne lakote! Tovariši! Časi so resni! Pridite vsi! Ne glejte na politično in strankarsko pripadnost! Naša politika bodi krušna politika! Naš boj bodi boj za želoce! »Sloga jači! A nesloga Vas lahko še nadalje tlačil!« — Načelstvo konsorcija upokojencev.

G. V. Eržen se pritožuje na naš »skrajno neokusen način«, ker smo objavili samo enega izmed neštetihi dopisov, ki smo jih pisali Mariborčanom roče jih 2 leti, naj že uredijo organizacijo. Takih dopisov objavimo lahko še več in raznim gospodom v Mariboru se bodo zdeli še bolj neokusni, proletarci se bodo pa čudili: »A tako?« Prav žal nam je, če se boji g. E. besede defraudacija, mi smo trdili, da Mariborčani niso ničesar prispevali za centralo v Ljubljani, pač pa so l. 1920, zelo mnogo prejeli, 5000 K pa še celo lani. Če Mariborčani pravijo, da to ni res, smo morali izjaviti, da bodisi lažejo, bodisi je denar kdo defraudiral. Če g. Eržen ne ve, koga ima tožiti, naj vpraša delavce, ti mu bodo pojasnili, da ima opravka s tistim tajništvom, »ki ima vse zapisano, kdo dela in kdo plačuje in tudi kdaj kdo plača«.

G. posl. Kisovar se v »Enakosti« jezi, da nismo počakali z objavo dolga itd., češ da ni imel časa hoditi po dnevnice, in da je zato šele 10. t. m. poslal 1000 Din. S tem pravi, da je dokazal našo nemoralnost. Po vsem izgleda, da je prejel šele ta mesec tudi tiste dnevnice, od katerih je imel že lani prispevati za stranko! Delavstvu se je že lani neumno zdelo, da moramo »gospode nadsodruge« toliko opominjati, zdaj pa pravijo, da smo nemoralni, ker smo resnico napisali! Tudi »Volkstimm« se jezi, da je napačno spravljati take stvari v javnost. Vsi trije

separatistični listi imajo pravico pisati o »neumnem« pokrajinskem odboru, ta odbor se pa ne sme braniti. »Osebnosti«, pravijo! Ali imajo res delavstvo za tako neumno? — Sicer pa ta g. posl. ni dolžan samo 1000 Din! Po vrhu pa je imel tudi smolo, da se je še ta denar na pošti izgubil — 14 dni je že od 10. oktobra, pa ga še nismo prejeli. Bo moral reklamirati, ali pa v žep pogledati, če ga ni **pozabil oddati**.

Odlomek iz dopisa (iz mariborskega okraja): Kako pa naj izvršujemo naše kulturno delo, če nam ovirajo pot razvoja strankini voditelji in nam vsiljujejo nove, mlade razjokane tete »Enakost« in »Zarjo«, ki je vsaka le dete, rojeno z eno nogo. Z eno nogo pa je težko hoditi! Po Jugoslaviji se še z dvema težko hodi!

»Ne demagogija, resno delo vodi k zmagi«, tako stoji v »Zarji« zapisano, jaz vam pa hočem dokazati, da baš »Zarja« in kar je okolo nje podpira največjo demagogijo. »Zarja« pozdravlja mariborsko konferenco, pa prav v Mariboru se uganja največja demagogija. Dokaz je sledeči slučaj in takih je vse polno: poslanec Kiso var je v brežiškem okraju napravil tak slab vtis na naše člane in pri naših nasprotnikih, da vam in mariborski organizaciji ne bo nihče več zaupal. Tukaj je ljudem obetal, kaj bo vse napravil glede izvedbe agrarne reforme, napravil ni pa prav nič, ker tudi nič ne more ali to je on sam najbolje vedel, in je obetal ljudem hribe in doline, še celo ljudi zavajal na napačna pota, da naj si zemljo s silo obdržijo. Tako je prišlo do sodnijskih razprav in tisti ljudje — in to sami delavci — ki so imeli vanj zaupanje, morajo plačati ogromne stroške 13.000 K. — Rekli boste, to je le ena oseba — na vaši strani je še več takih oseb, ne mislite, da jaz zajemam kar vam poročam, samo iz »Naprejša«, jaz sem socialist že 30 let in znam zelo dobro razsoditi, kje se dela prav! Če vam je res proletarijat pri srcu, iščite pota, da se čim prej zedinite, ampak po taki poti, kakor vi hodite, bo zedinjenje nemogoče — izplačevanje nagrad, blagoslovljanje zvonov, bratovščina z demokrati, za branjevanje praznovati 1. maj itd., to ne vodi do sprave proletariata, začnite čistiti tako, kakor čistimo mi in kmalu bo proletarijat skupaj, kar je nujno potrebno. — Najbolj se mi gabi zavijanje v »Zarji« glede E. K. in drugih domačih stvari pa napad na tajnika. Moj namen ni zagovarjati ga, ali vedite, da na strankinih zborih nisem nikdar videl tako čistih računov, dokler so bili na krmilu vaši ljudje. Čudno se mi dalje zdi to, da pobijate pravilnik, s tem dokazujete, da ne ljubite reda in da želite imeti v stranki bogove, člani in posebno zaupniki naj bodo pa pohlevne ovce! Zelo obžalujem, da je pri vas več mojih znancev in prijateljev, s katerimi smo se borili za idejo socializma, štejem vam v greh, da pri teh razdrapanih proletarskih razmerah tudi vi pomagate, da ne pridemo do moči, katera nam pripada, in vi se tega ne zavedate, radi tega uganjate največjo demagogijo z »Zarjo«, kar najodločneje obsojam. — Kar izdate za list, ali ne bi bilo bolje, da bi se tiskal dnevnik v večji in boljši obliki? Ker tisti groši spadajo nam vsem, ne pa samo vam. — Torej še enkrat vam na srce polagam, da, če vam je res pri srcu naše delavstvo, delajte na to, da se najdemo čim prej v enotni močni organizaciji! To vam povem, da se proletarijat dobro zaveda položaja in dobro vidi, kje se mu toči čista resnica; osebnosti na stran, kdor pride vpoštev, da je zagrešil na današnji zmedi, vem ž njim in potem osebnosti odpadejo same od sebe! — Brežice, dne 19. oktobra 1922. — Ivan Baraga, l. r.

Ameriška vlada je zavrnila pritožbo tujih paroplovnih družb proti odredbi ameriške vlade, ki zapoveduje, da morajo ladje, ki nosijo natovorjeno alkoholno pijačo, ostati 3 milje daleč od obrežja.

Ljubljana.

Razglas. Od ljubljanskega mestnega magistrata smo prejeli sledeči razglas: V smislu § 11. zakona o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji z dne 18. februarja 1922 (Uradni list z dne 1. aprila 1922, šte. 31), se ponovno razglasa, da se bo vršila volitev občinskega odbora mestne občine ljubljanske in sicer 49 občinskih odbornikov in 49 namestnikov v nedeljo, dne 3. decembra 1922. Glasovanje traja neprekidno od 8. zjutraj do 17. popoldne. Za volitev je določenih 14 volišč in sicer: I. volišče: Šolski okraj do Kopitarjeve in Streliške ulice — v Mestnem domu; II. volišče: Magistratni okraj od Kopitarjeve in Streliške ulice do Starega trga št. 20. — na mestnem magistratu; III. volišče: Šentjakovski okraj razen Starega trga št. 1. do 20. — v šentjakovski šoli; IV. volišče: Krakovo in Trnovo — v šoli na Cojzovem grahu; V. volišče: Dvorski okraj, zapadni del, in sicer od trnovskega volišča vzhodno do črte: Dvorni trg, Vegova, Hilšerjeva in Simon Gregorčičeva ulica v državni srednji tehnični šoli; VI. volišče: Dvorski okraj, vzhodni del, in sicer od prej navedene črte do Prešernove ulice in Aleksandrove ceste — v državni realni; VII. volišče: Kolizejski okraj z Dunajsko cesto, leva stran — v I. drž. gimnaziji v Tomanovi ulici; VIII. volišče: Kolodvorski okraj, zapadni del, od Dunajske ceste, desna stran, do Kolodvorske ulice, leva stran — v Justični palači (sodna dvorana št. 79/I.); IX. volišče: Kolodvorski okraj, vzhodni del, od Kolodvorske ulice, desna stran do Vidovdanske ceste — na ženskem učiteljsku; X. volišče: Kolodvorski okraj, vzhodni del, od Vidovdanske ceste do Ahacjeve ceste, desna stran — v I. mestni deški šoli na Ledini; XI. volišče: Vodmatski okraj z Martinovo cesto — v mestni ubožnici v Japijevi ulici; XII. volišče: predkraji, in sicer: Illova, Črna vas, Hauptmanca, Izanska cesta, Dolenska cesta in Hradeckega vas — na vojaškem strelišču ob Dolenski cesti; XIII. volišče: Spodnja Šiška, in sicer volilci od črke A do L — v šišenski deški ljudski šoli, desno; XIV. volišče: Spodnja Šiška in sicer volilci od črke M do Ž — v šišenski dekliški ljudski šoli, levo. Natančnejša dodelitev posameznih ulic ter hiš na določena volišča se razglasi pravočasno še s posebnim razglasom. Kot glavno volišče določa se II. volišče na mestnem magistratu. Volilni imeniki, ki jih je po končanem reklamacijskem postopanju vrnilo prvostopno sodišče mestnemu magistratu, so popravljeni ter so od dne 21. oktobra 1922 naprej v mestnem popisovalnem uradu ob običajnih uradnih urah razpoloženi vsakomur na vpogled. Ti volilni imeniki so za predstojajočo volitev pravomočni in zoper nje, kolikor gre za to volitev, ni dopustna več nobena pritožba. Občinske odbornike in namestnike je voliti po obveznih kandidatih listah. Kandidatne liste morajo politične, socialne in druge skupine volilcev predložiti najpozneje v 10 dneh po razpoložitvi pravomočnih volilnih imenikov, torej v času od 21. oktobra do 8. zjutraj do vstetega 31. oktobra ob 14. popoldne pokrajinski upravi za Slovenijo, oddelku za notranje zadeve v Ljubljani (Bleiweisova cesta št. 10, I. nadstropje, soba št. 48.) Kandidatne liste morajo obsegati toliko imen,

kolikor je voliti občinskih odbornikov in namestnikov. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanem in z uradnim pečatom opremljenem obrazcu, ki ga proti odškodnini vsakdo dobi v običajnih uradnih urah pri podpisnem mestnem magistratu ali pri oddelku za notranje zadeve pokrajinske uprave v Ljubljani. Z kandidatno listo morajo predlagatelji predložiti še po dvakrat toliko prepisov liste, kolikor je v mestni občini volišč. Na prepisih kandidatih list, za katere je tudi uporabiti uradne obrazce, imena predlagateljev ne smejo biti navedena. Na teh prepisih se morajo označiti samo imena predstavnika in namestnika liste. V kandidatno listo se smejo sprejeti kot kandidati vse osebe, ki morejo biti izvoljene. Kandidatne liste, ki bi se vložile še le po gori označenem roku, se ne bodo mogle vpoštevati. Dvoje ali več v isti občini vloženih kandidatih list se lahko veže. Dotično izjavo strank morajo njih pooblaščenji zastopniki javiti oddelku za notranje zadeve pokrajinske uprave za Slovenijo vsaj 8 dni pred volitvijo, to je do 25. novembra 1922. Glasovanje se vrši s krogljicami. Glasuje se osebno. Le oni volilci, ki zaradi tehtne hibe ne bi mogli glasovati tako, kakor je načeloma predpisano, imajo pravico pred volilni odbor privedi pooblaščenca, da namesto njih odda krogljico. Invalidi brez desne roke morejo glasovati z levico. Nihče ne sme stopiti na volišče z orožjem ali z orodjem, porabnim za boj. — Točenje alkoholnih pijač je na dan volitve in dan poprej, to je 2. in 3. decembra 1922 v vsej občini ljubljanski pod kaznijo strogo prepovedano.

Živi mrtvec. Danes, v sredo, dne 25. X. 1922 se vrši v dramskem gledališču premiera znamenite Tolstojeve drame »Živi mrtvec«. Dasiravno je razdeljena uprizoritev na enajst slik, se bodo vršile spremembe naglo in le z dvema daljšima presledkoma. V drugi sliki nastopi zbor ruskih diakov ki poje predpisane ciganske pesmi. Solo pojeta gospe Juvanova in de Spillerjeva.

Maribor.

Nadaljevanje seje občinskega sveta. Na interpelacijo socialističnega kluba glede dveh revežev, ki se potikata po mestu, odgovarja župan, da sta to dva tujca, ki sta bila že ponovno izgnana, a se vedno znova vračata. Za take občina seveda ne more skrbeti, kakor to dela za vse svoje reveže. — Občina ustanovi aprovizacijski odbor, ki bo dajal iniciative za pobijanje draginje in v katerega pride po en zastopnik iz vseh zainteresiranih organizacij delavstva, javnih nameščencev, obrtnikov in trgovcev. — Z ozirom na to, da je v mestu še mnogo za zidanje pripravnih parcel, ki jih pa njihovi lastniki nočejo prodati iz špekulativnih namenov, predlaga tozadevni odsek uvedbo novega 50dstotnega davka na cenilno vrednost teh parcel. Pri parcelah nad 200 m² naj bi se za vsakih 1000 m² davek zvišal za 14%. Tak davek obstoja že dolgo marsikje drugje, n. pr. v Ljubljani, tu pa s tem razločkom, da znaša temeljna postavka 2%. Vname se ostra debata, pri čemer je poseben klerikalec dr. Jerovšek zahteval, naj bi se novi davek ne odmerjal, dokler ni natančnega proračuna, koliko je treba za zidavo kritja. Svoj predlog je utemeljeval, češ, da pride občina lahko v nevarnost, da bo preveč — inkasirala in ne bo mogla cele vsote uporabiti izključno v stavbne svrhe. Takega čudnega utemeljevanja ni bilo težko pobiti in g. Jerovšek je propadel,

pri čemer se je pokazalo, da niti svojim pristašem ni preveč imponiral. Sklenjeno je bilo nadalje, da so davka oproščene parcele, ki služijo v poljedelske in kulturno-humanitarne namene, da bodo obdavčene tudi stare kajže na prometnih krajih, ki jih njihovi lastniki tudi hranijo samo radi špekulacije, in da se bo davek podvojil in početril, če bi sedanji lastnik svojo parcelo prodal, a bi je novi tekom določene dobe ne zazidal. Ocenitev bo izvršila posebna komisija, ki se bo ravnala po smernicah občinskega sveta. — Mestnim uslužbencem se do končne ureditve s pomočjo pričakovane pragmatike javnih nameščenecv zvišajo draginjske doklade, počenši s 1. t. m., za 50%. V svrhu kritja predlaga finančno gospodarski odsek naklado na vino in sicer po 1 Din pri litru. Zopet burna debata, pri kateri se je izkazal že omenjeni dr. Jerovšek, ki se boji, da bi z novo davščino dosegli nečloveške cene vinu. Seveda je propadel, ker mu ni bilo težko razložiti, da je vseeno, po kakšnih cenah plačujejo požeruhi svoje grehe. Končno se je predlog tako formuliral, da se zviša doklada na vino za 35 par, če bi pa vlada tega ne sprejela, se uvede naklada 50 par. Tudi na pivo je s. Slanovec predlagal 25 par naklade. Samo klerikalci so glasovali proti. Klerikalci in liberalci so tekom debate naenkrat zavzeli čudno pozo proti zvišanju draginjskih doklad mestnim uslužbencem. A so tudi naenkrat z neverjetno hitrico požrli svoje besede, ko so videli, kako je pričujoče občinstvo (povečini uslužbenci sami) njihov antisocialni manever sprejelo. Še nekaj zanimivega: župan je hotel Maribor oprati očitka, da je mesto pijančevanja par excellence. Rekel je, da je ta pojav le posledica poveljnih gospodarskih razmer, ki se kažejo tudi drugod in ne samo v Mariboru. Na tem je nekaj resnice. Še važnejša resnica pa se nam zdi ta, da se v Mariboru med vsemi jugoslovanskimi mesti popije največ groznega strupa (3 milijone l na leto, to znaša približno 120 milijonov kron, s pivom in drugimi opojnimi pijačam skupaj gotovo do 220 milijonov!). Vprašali bi sedaj: zakaj pa morajo ravno v Mariboru tisti gospodarski vzroki imeti take brezprimerne posledice? Pri uvedbi novega davka na alkohol smo pogrešali posebne formulacije za vino, ki se prodaja v steklenicah in ki je veliko dražje kot pa navadno. — Občinski svet se je nato bavil z raznimi manjšimi zadevami, predvsem podporami. Za letos je dobil študijsko podporo 1000 Din mladi talentirani slikar France Stiplovšek, v proračun za prihodnje leto pride v podobne svrhe posebna postavka. — Ustanovi se preizkuševalna postaja za vodonare z votacijo 10.000 Din. — Pogrebni odsek dovoli postrežkom zvišanje pristojb in za straženje mrličev, kočijaži pogrebnega zavoda dobe 50% zvišanja na plače. Pokopališka taksa se zviša: I. razred bo stal 250 Din, II. 200, III. 100, IV. 50, V. 25, otroški razred 20 in 10 Din; grobovi: 20, 50, 250 in 1500 Din; pogrebi: gala 4600 Din, I. razred 3000, II. 1800, III. 1300, IV. 850, V. 550, VI. 400, VII. 250. — Nadaljevanje seje se bo vršilo na še nedoločen dan.

Iz stranke.

Volilna pisarna SSJ posluje vsak dan po 18. uri v upravnistvu »Napreja« v Ljubljani, Francišanska ulica 6/I. čez dvorišče.

Članski sestanek KDZ v Zgornji Šiški se bo vršil v nedeljo, 29. t. m. ob 3. popoldne v Kosezah pri Zrimšku. Udeležba dolžnost. — Predsednik

Skupna odborova seja ljubljanske in šišenske krajevne politične organizacije SSJ se bo vršila v sredo 25. t. m. ob 19½ uri v upravnistvu »Napreja«. Dnevni red zelo važen. — Predsednik.

Zaupniški zbor za Brežiško okrožje se bo vršil v nedeljo, 5. novembra v Brežicah. Vse krajevne organizacije Brežiškega okrožja vabimo, naj vršijo svojo dolžnost, da bodo imele pravico udeležiti se zaupniškega zbora! Tudi zaupnike iz krajev, kjer še ni organizacije, vabimo, naj za ta dan pripravijo svoje predloge in načrte za nadaljnjo delovanje. — Okrožni odbor SSJ in KDZ v Brežicah.

Za september je obračunala še pravočasno tudi krajevna organizacija SSJ v Mežici. Zadnjič je nismo objavili, ker smo prejeli denar šele v sredo popoldne, ko je bil »Ljudski Glas« že tiskan. Dalje so obračunale za september še tudi sledeče organizacije: dne 22. oktobra Radovljica in dne 23. oktobra pa Slov. Gradec. O teh bo pa sklepal Strankin zbor. — Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v Ljubljani, pp. 168.

Iz strok. gibanja.

Seja ožjega odbora Strokovne komisije se bo vršila dne 25. t. m. ob 6. zvečer v pisarni Strokovne komisije — Šelenburgova ul. 6/II.

Seja centralnega odbora Osrednjega društva kovinarjev se bo vršila v četrtek dne 26. t. m. zvečer takoj po delu v tajniških prostorih — Šelenburgova ul. 6/II. — Tajništvo O. D. K.

Velik strokovni železničarski shod se bo vršil v nedeljo dne 29. t. m. v gostilni pri postaji j. ž. v Brežicah. Dnevni red: Obstoje železničarjev in izboljšanje njih kritičnega položaja.

Vestnik Svoboda.

Vsem članom ljublj. podr. »Svoboda« naznanjamo, da se vrši nien izredni občni zbor v sredo 8. novembra 1922 v dvorani mestnega magistrata in sicer ob 7. zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo odbora, 2. poročilo pododsekov, 3. volitev novega odbora, 4. volitev delegatov za delegacijski zbor »Svobode«, 5. raznoterosti.

Hrastnik. Dramatični odsek D. J. Z. »Svoboda« podr. Zagorje ob Savi uprizar 29. t. m. ob pol 4. popoldne v dvorani »Konsumnega društva« v Hrastniku dr. Fr. Detelovo dramo v 3 dejanjih »Begunka«. Vstopnina: I. prostor 16 K, II prostor, 12 K, stojišče 8 K. Za udeležbo se priporoča odbor D. J. Z. »Svoboda« podr. Zagorje. — Več je razvidno na lepakih.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Petek, 27. oktobra »Živi mrtvec«. Red C.
Sobota, 28. oktobra »R. U. R.« Izven.
Nedelja, 29. oktobra ob treh popoldne »Hlapci«. Izven. — Ob osmih zvečer »Živi mrtvec«. Izven.
Ponedeljek, 30. okt. »Jack Straw«. Red D.

Opera:

Petek, 27. oktobra zaprto.
Sobota, 28. oktobra »Jenufa«. Proslava praznika osvobodjenja češkoslovaškega naroda. Slavnostna predstava pod protektoratom konzulata češkoslovaške republike v Ljubljani. Izven.
Nedelja, 29. oktobra »Lakme«. Izven.
Ponedeljek, 30. oktobra zaprto.

Vse dopisnike prosimo, naj pišejo vedno le na eno stran papirja in naj pustijo na tej dovolj prostora za popravke. — Uredništvo.

»Napreja« je list, ki vam podaja resnično sliko delavskega gibanja po svetu. Prinaša politične in znanstvene članke, statistike, opise krajev itd. »Napreja« je list, ki širi zdravo socialistično znanje med slovenskim delavstvom. Šrite ga!

Ne zamudite nobene prilike, širiti svoj list! Če si socialist, tedaj je tvoj list »Napreja«. Pridobivaj mu nove naročnike!

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. Zagrebška borza je bila včeraj radi kumanovskih slavnosti zaprta. V Curihu velja 100 naših kron 2.40 švicarskih frankov.

= Žitni trg. Pšenica se je ponujala po 340 Din, koruza 275 Din, oves 250 Din, fižol 325 Din, moka (št. 0) 550 Din za 100 kilogramov. Promet je bil slab.

= V mariborski okolici prodajajo namizna jabolka 5 K za 1 kg. Tudi slive prodajajo po 5 K. Jabolka za mošt pa prodajajo po 3 K.

= Hrastovi hlodi so veljali zadnje dni: I. 3000—4500 kron, II. 1600—2400 K, bukovni hlodi: I. 800—1000 K, javorjevi hlodi I. 1800—2500 K, brzotavni drogi 160—250 K, hrastovi železniški pragi 130 do 170 K, bukovni železniški pragi pa 90 do 110 kron.

= Tvorница železa v Zenici potroši dnevno okoli pol milijona dinarjev za svoj obrat. Ima tri moderne Martinove peči, izmed katerih pa deluje samo ena, ki so jo pred kratkem popravili. Popravili so jo 6 mesecev, stroški so znašali okoli 6 milijonov dinarjev. Zaposlenih je v tvornici do 700 delavcev medtem, ko jih je bilo pred vojno veliko več zaposlenih in so delali po 12 ur dnevno. Sedaj delajo samo 8 ur na dan. Na leto je tvornica producirala pred vojno 3000 vagonov sedaj pa jih producira dosti manj.

= Izvoz koruze iz Rumunije je dovoljen od 1. septembra t. l. dalje, vendar pa proti carini 300 lejev od 100 kg.

= Italijansko notranje ministrstvo je razglasilo, da je dovoljen iz Jugoslavije uvoz plemenske živine, če vložijo interesentje prošnjo za uvozno dovoljenje pri italijanskem notranjem ministrstvu.

= Moka iz Italije. Mnoga naša mesta so si nabavila cenejšo moko iz inozemstva. V najkrajšem času pride tudi moka iz Italije. Kruh iz te moke se bo prodajal beli po 21 K in črni po 18 K kilogram.

= Izvoz češkoslovaškega lesa v Nemčijo sta popolnoma onemogočila ponovni vadeč nemške marke in dvig češkoslovaške krone.

= Na Češkoslovaškem so znižali meste zaradi neprestanega padanja cen povprečno za 30%.

Želje in nameni kapitalizma.*

Ako klerikalizem ne išče ciljev v nebesih, in da jih tam ne išče je dognano, tedaj jih mora iskati na zemlji. Ako se ne bojuje za vero, se mora bojevati za kaj posvetnega. Pravi klerikalec ne priznava tega, ampak od njega tudi ne izvemo vsak dan resnice. Samo včasih, zlasti če je pijan moči in zmage mu zdrkne z jezika ošabna in odkritosrčna beseda, katero na navadno kmalu obžaluje in potem zavija na vse plati.

A tudi brez njegovega priznanja je jasno, da se žene klerikalizem za cilji, ki nima prav nobene zveze z onim svetom, temveč so čisto zemeljski. Kaj bi iskal v politiki, če bi ne imel političnih smotrov? Kaj bi se vtikal v socialna vprašanja, če bi ne imel socialnih čutov?

Ako bi klerikalizem ne imel druge skrbi kakor versko, bi ostal v cerkvi in bi našel tam toliko dela da mu še časa ne bi ostalo za druge reči. Brigal bi se, da dobi ljudstvo pravo krščansko vero in da se res reši tiste pogansko-krščansko-babjeverske mešanice, v kateri večinoma živi. Politiki in posvetnim vprašanjem sploh bi pa skrbno zapiral cerkvena vrata, da se ne izpridi in ne omadežuje vera z rečmi ki ne sodijo vanjo.

Ako bi mislila cerkvena hierarhija le na izveličanje duš, se sploh ne bi moglo govoriti o klerikalizmu, ker bi ga ne imeli.

Tudi ne zahtevamo, da bi duhovniki samo maše brali, bolnike obhajali in molili očenaše. Tudi oni so ljudje, državljani, člani različnih narodov, občinari, služabniki in imajo vsled tega brez obzira na svoj poklic interese, ki jih smejo zastopati, varovati in pospeševati. Ampak če bi hoteli to, bi bilo umevno, da bi morali pripadati drugim organizacijam, ki ne bi bile pod njihovo kontrolo. Oni pa imajo po nekaterih deželah svojo, klerikalno stranko, ki je pod kontrolo višjih cerkvenih dostojanstvenikov. Torej imajo svoje posebne namene. V Zedinjenih državah jih je premalo, da bi mogli postati odločujoča politična sila v samostojni stranki, pa se rinejo s pomočjo bratovščine Kolumbovih viteзов in podobnih organizacij v ospredje: svoj vpliv namreč raztegujejo v drugih, seveda kapitalističnih strankah, od katerih hočejo za usluge, ki jih jim dajejo, čim več mogoče koncesij. Kot samostojna politična stranka ne nastopajo, dasi ravno so tudi v tej deželi katoličani zelo dobro organizirani v klerikalnih organizacijah. Klerikalna propaganda ni v Ameriki nič manjša kakor v katerikoli drugi deželi. Izgleda, da je sedaj ravno v Ameriki največja, kajti Rim išče gmotne in moralne podpore posebno v Zedinjenih državah. Stare Avstrije, ki je bila steber davežvega Rima, ni več. Poljska je revdanežvega Rima, ni več. Jugoslovanski na in v kaotičnem stanju, jugoslovanski klerikalizem ima sedaj dovolj posla doma.

Tudi na Špansko se Rim ne more mnogo zanašati. Papeška diplomacija išče oporo v Parizu, katero mu je francoska diplomacija naklonila, toda ni odkritosrčna, kajti s pomočjo Rima hoče brezverska francoska diplomacija le utrditi svoj vpliv.

Klerikalizem ima torej svoje smotrene namene. Da jih spoznamo, je treba najprej pomisliti, kako je bilo s katoliško cerkvijo v preteklosti.

V prvih stoletjih po Kristusu vemo, da se je kristjanom slabo godilo. V rimski državi je veljalo poganstvo. Rimljani so bili sicer v verskih rečeh zelo svobodni. Kadar so zasedli kako novo deželo, niso žalili verskih čutov njenih prebivalcev, temveč so celo podobe njihovih bogov odnesli v Rim in jih postavili v svoje tempelje. S krščanstvom pa je bila druga reč. Jezusov nauk je bil revolucionaren, socialno-revolucionaren in to je tudi glavni vzrok, da se je tako močno razširil med siromašnim ljudstvom. Rimski vladarji in velikaši so prav dobro zaslutili ta značaj krščanstva in so se ustrašili »prekucskih« idej. Da so verovali v drugega boga in imeli drugačne verske šege, bi bili pri kristjanih prav tako pretrpeli, kakor so pretrpeli pri drugovercih. Ampak socialno-filozofična vsebina krščanskega nauka se je zazdela nevarna mogotcem in zaradi nje so jo jeli zatirati kristjane pa preganjati. Mučeništvo je takrat cvetelo v vseh mogočih oblikah. Kristjani so se morali shajati pod zemljo, v katakombah, trpeti so morali zaničevanje in nikakor niso bili varni življenja. Seveda je med tedanjimi kristjani velikanska razlika. Med njimi je vladala enakost; bili so socialisti, lastnina je bila splošna, duhovnikov niso imeli še manj pa višje cerkvene dostojanstvenike. Služba božja je bila zelo preprosta. V vsem so sledili kolikor le mogoče Kristovim naukom.

S terorizmom se nikdar niso dogajali trajni cilji. Protj vsaki sili se prej ali slej porodi upor. Mučeništvo je učinkovalo agitatorično. Kristjani so se množili. Dobivali so pristaše v najvišjih krogih, končno je Konstantin, ki ga zgodovina imenuje »Velikega«, razglasil krščanstvo za državno vero.

Izprenen se je položaj krščanske cerkve, pa tudi cerkev sama. Ko je dobila prvo mesto v državi, se je katoliška vera že močno razlikovala od vere prvih kristjanov. Zaradi novih nauk in različnega razlaganja svetega pisma, o katerem so se cerkveni učenjaki dolgo prepirali, katero da je pravo, ker jih je bilo mnogo in zelo različnih izdaj, je bilo mnogo razkola v cerkvi. Največji je bil zaradi rimskega škofa, ki je bil hotel imeti kot »Petrov naslednik« prvo, odlično in merodajno mesto v cerkvi; vzhodni kristjani niso hoteli priznati njegovega prvenstva, cerkev je razpadla v rimsko in grško. Vsaka je trdila zase, da je edino prava. Zapadna se je imenovala katoliška (pravoverna), vzhodna pa ortodoksna (pravoučeca, pravoslavna). Vsaka se je razvijala zase, med obema so nastale prav velike razlike. Mnogo je takih, da jih tudi laik prav lahko opazi. V rimski cerkvi vlada latinščina, v grški pa jezik naroda (pri Slovanih na primer stara slovenščina). Katoličani imajo skupnega poveljarja-papeža, pravoslavni imajo različne patriarhe; katoličani imajo tajno spoved, pravoslavni ne; katoliški laiki dobivajo obhajilo v eni podobi, pravoslavni v dveh; katoliški duhovniki morajo biti samci, pravoslavni se lahko ženijo. Kristjani pa so vendar eni in drugi, krščanske so še mnoge druge sekte, ki ne priznavajo papeža, na primer protestantje, stari katoličani, unitarci, nazarenčani itd.

(Konec prih.)

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

PERILO

za dame, gospode in deco,
oprema za novorojenčke

najceneje pri:

**A. ŠINKOVIC nasl.
K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.**

Čitajte naš tisk!

Dnevnik „NAPREJ“ stane mesečno	Din 12—
Tednik „LJUDSKI GLAS“ stane mesečno	3—
Mesečnik „NAŠI ZAPISKI“ stane letno	25—
Oskar Wilde: „PRAVLJICE“, elegantno vezane	1250
Karol Marks in Friderik Engels: „KOMUNISTIČNI MANIFEST“	1—
Bauer - Uratnik: „POT K SOCIALIZMU“	1—
SOCIALIZEM IN VERA“ broširana	7—
lepo in trdno vezana	9—
F. Engels - Žagar: „RAZVOJ SOCIALIZMA“ od utopije do znanosti, stane	5—
Naroča se v Ljubljani, poš. predal št. 168.	

Osebná naročila v Ljubljani, Františkanska ulica 6/I. (Učiteljska tiskarna.)

„DELA VEČ“ glasilo Stokov. kom. za Slovenijo, Ljubljana. Družinski list „KRES“ izhaja mesečno in stane letno. Naroča se v Ljubljani, Židovska ulica 1.

Razširjajte naše časopise in knjige! — V izobrazbi in zavednosti je naša moč!

Prodaja se levoročni (linksarmig) stroj z vso čevlarsko opravo. Naslov pove uprava lista.

Službe iščeta:

Izvežban električnik
in strojnik sprejme službo hišnika ali vodnega inštalaterja (Wasserinstallateur) v kakem privatnem podjetju.

Izkušen strojnik
in električnik z večletno prakso sprejme službo v tovarniškem ali privatnem podjetju. Naslov pove uprava.

Nikak strap! Nikaka kemična kislina!

Garantirano pristni na debelo! **namizni kis** na drobno! prodaja najmodernejša avtomatična kisovalna tovarna

FELIKS SCHMIDL, Maribor, Koroška cesta 18.

Vsaka hišnja gospodinja, ki skrbi za zdravje svoje družine, zahteva povsod samo pristni SCHMIDL-KIS.

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetrike, sedlarje itd.

priporočila tvrdka

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

POTNIKI V AMERIKO! UNITED-AMERIKAN-LINES-INC.

prevažata potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:
HAMBURGA SOUTHAMPTONA CHERBOURGA v NEW-YORK.

Vozne liste ter vsa potrebna pojasnila izdaja:
SIMON KMETEC, zastopnik za Slovenijo,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Tovarna
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno — — — — — blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice:

Maribor
Gospodarska ul. 38

Novomesto
Glavni trg

Kočevje
št. 39.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA

Velike fotografije!

izvršuje najfineje po zmernih cenah.

Fotograf „PELIKAN“, Celje, zraven hotela Union.

povečane po vsaki
sliki, društvene
skupine, legitima-
cije za železničarje

Snazno sobo, ev. kot sostano-
valec, išče boljši
delavec (Dunajčan). Ponudbe se
prosijo na poštni predal št. 76
v Ljubljani.

25 CELJE 25

Marija Baumgartner.

Velika zaloga vsakovrstnega
novoga pohištva
domačega in tujega izdelka.
Divani, madraci, pernice, odeje.

Kompletna oprema za novoporočence.
25. Samo v Gosposki ulici. 25.

Zmerne cene! Delo solidno!

OBRTNA NAZNANILA.

... Prva mariborska ...
delavska pekarna v Mariboru,
Tržaška cesta št. 38, tel. 324,
priporoča
dober kruh in žemlje.

Prva produkt. zadruga krojačev
Maribor, Ruška cesta 5
priporoča obleke za moške in
ženske po zmernih cenah in
dobre kakovosti.

**Gostilna
LJUDSKI DOM**

Maribor
Ruška cesta št. 7
priporoča
izborna kuhinjo in pijačo.

... N. BRUNO MILJANIČ ...
tovarna kanditov in slaščičarna
najnižje cene in vsak čas sveže blago.
Maribor, Tržaška ulica 4.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja in sožalja o priliki
izgube našega ljubljene sina, brata, svaka in
strica, gospoda

Karola Pečnik-a

uradnika del. zavarovalnice

ter za mnogobrojno in častno spremstvo k zad-
njemu počitku, posebno gosp. vodju Visintinu,
Dr. J. Bohincu in celokupnemu osebju delavske
zavarovalnice. Posebna hvala gg. pevcem, ter
strokovnim organizacijam, kakor tudi vsem pri-
jateljem in znancem izrekamo našo najiskrenejšo
zahvalo.

Rodbina Pečnik.

RUPERT JEGUTSCH

FRANZ FRANGESCHA NASLEDNIK

trgovina železnine in zaloga ribarskega orodja
Gosposka ulica 11. **MARIBOR** Gosposka ulica 11.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo
vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15-II.

Jadranska banka - Beograd

Delniška glavica: Din. 60.000.000.

Rezerve: Din. 30.000.000.

Podružnice:

Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice,
Kortula, Kotor, Kranj, Ljubljana Maribor, Međakovič, Prevalje,
Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK: Cortland Street 32.
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaíso, Antofagasta,
Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.